Yttrande från Ekonomiska och sociala kommittén om ”Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om europeiska året för språk 2001”

(2000/C 51/14)

Den 30 november 1999 beslutade rådet att i enlighet med artiklarna 149 och 150 i EG-fördraget rådfråga Ekonomiska och sociala kommittén om ovannämnda förslag.

Ekonomiska och sociala kommittén beslutade att utse Bernd Rupp till huvudföredragande för att utarbeta ett yttrande i ärendet.

Vid sin 368:e plenarsession den 8-9 december 1999 (sammanträdet den 8 december) antog Ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 67 röster för, inga emot och 6 nedlagda röster.

1. **Inledning**

1.1. Artiklarna 149 och 150 i EG-fördraget utgör den rättsliga grunden för det föreslagna europeiska året för språk 2001. Enligt artikel 149 vill gemenskapen ”utveckla den europeiska dimensionen inom utbildningen särskilt genom undervisning i och spridning av medlemsstaternas språk”.

1.2. På området för utbildning i främmande språk finns det sedan tidigare gemenskapsinitiativ som hänger samman med detta. Det finns också ett antal nystartade initiativ.

1.2.1. Inom ramen för Sokrates ges stöd till grundläggande utbildning och fortbildning av språklärare, till framställning av nytt utbildningsmaterial och till gemensamma utbildningsprojekt.

1.2.2. Leonardo da Vinci-programmet främjar utvecklingen av yrkesinriktade språkfärdigheter genom gränsöverskridande pilotprojekt och utbytesprogram.

1.2.3. Under den andra etappen av Leonardo II, som planeras starta år 2000, kommer man att lägga särskild vikt vid att ytterligare främja språkkunskaper och den språkliga mångfalden samt förbättra kvaliteten på språkundervisningen [1]. Målsättningen lyder: ”Främjande av en kvantitativ och kvalitativ förbättring av språkkunskaper i Europeiska unionen, särskilt i språk som är mindre utbredda och i vilka undervisning förekommer i mindre utsträckning”.

1.2.4. Lenoardo da Vinci II (start år 2000) syftar till att lyfta fram språkens betydelse för allmänheten. I rådets beslut av den 26 april 1999 betonas framför allt Främjandet av kunskaper i språk, inklusive de språk som är mindre utbredda och i vilka undervisning förekommer i mindre utsträckning, samt förståelse för olika kulturer i samband med yrkesutbildning (Språkkunskaper) [1].

1.2.5. Ytterligare väsentlig information finns i 1995 års vitbok om allmän och yrkesinriktad utbildning: ”Lära och lära ut: på väg mot kunskapssamhället” [2], som även behandlar språkfrågor och problematiken kring utbildning.

1.2.6. Även grönboken om ”Grundutbildning — vidareutbildning — forskning: Hinder för rörlighet över gränserna” [3] bör tas särskilt i beaktande.

2. **Sammanfattning av innehållet i kommissionens förslag**

2.1. Det europeiska året för språk har planerats i linje med det mycket lyckade året för livslångt lärande (1996) och har följande fyra målsättningar:

— Att göra människor mer medvetna om rikedomen i den språkliga mångfalden i Europeiska unionen.

— Att uppmärksamma en så bred allmänhet som möjligt på fördelarna med kunskaper i ett antal språk.

— Att uppmuntra till livslång inlärning av språk och därmed förknippade färdigheter.

— Att samla och sprida information om språkundervisning och språkinlärning.

2.2. Under det europeiska året kommer man att satsa på informationsåtgärder och andra stödåtgärder på temat språklärning. Syftet är att uppmuntra invånarna i medlemsstaterna att lära sig språk och särskilt lägga tonvikt vid betydelsen av språkkunskaper för livskvaliteten och konkurrenskraften.

---

[1] EGT L 146, 11.6.1999 — ESK:s yttrande: EGT C 410, 30.12.1998.

[2] KOM(1995) 590 slutlig — ESK:s yttrande: EGT C 295, 7.10.1996.

[3] Grönbok om ”Grundutbildning — vidareutbildning — forskning: Hinder för rörlighet över gränserna” KOM(1996) 462 slutlig — ESK:s yttrande: EGT C 133, 28.4.1997.

2.3. Målsättningen skall uppnås genom följande fem åtgärder:

— Användning av en gemensam logotyp eller slagord.

— En informationskampanj i hela Europeiska unionen.

— Anordnande av möten och evenemang på samtliga nivåer (europeisk, gränsöverskridande, nationell, regional och lokal nivå).

— Anordnande av tävlingar och utdelning av priser.

— Finansiellt stöd till olika initiativ.

3. **Slutsatser**

3.1. ESK välkomnar att Europeiska kommissionen antagit förslaget till Europaparlamentets och rådets beslut om europeiska året för språk. I och med detta beslut kommer år 2001 att utses till året för språk. Enligt ESK är det symboliskt mycket betydelsefullt att detta år ligger i början av det nya seklet.

3.2. För att projekten under ”språkåret 2001” skall bli framgångsrika, är det som man mycket riktigt betonar i Europaparlamentets och rådets beslut viktigt att utveckla ett ”adekvat samarbete mellan Europeiska gemenskapen och Europarådet”. Detta betonas även i punkt 9 i motiveringsdelen. Detta krav framhävs dock inte tillräckligt i den allmänna formuleringen under artikel 10 i förslaget till beslut.

ESK rekommenderar en mer konkret beskrivning av samarbetet med Europarådet, t.ex. upprättandet av gemensamma arbetsgrupper eller regelbundna sammanträden mellan de ansvariga parterna.

3.3. Det måste framgå tydligt att begreppet ”språk” inte enbart hänför sig till grammatik, ordförråd och korrekt uttal, utan snarare till de kulturella värdena som är det egentliga temat.

Syftet är att lära känna andra kulturer genom språket. Europa har gemensamma rötter på grund av sin historia och lever på sin språkliga och kulturella mångfald. I detta hänseende bidrar språkinlärningen till att skapa en identitetskänsla bland de europeiska medborgarna. Språkinlärning är inte målet utan medlet och vägen för att förmedla kulturella värden. Det bör även understrykas att språk bidrar till att skapa en social gemenskap. Detta borde framgå tydligare i artikel 2 och i finansieringsöversikten.

3.4. I gränsöverskridande regioner i Europa finns särskilt stora möjligheter att använda olika europeiska språk. Därför bör framför allt gemensamma språkupplevelser i dessa regioner främjas och vidareutvecklas. I områden som inte gränsar till något annat land bör språkinlärningen uppmärksammas och främjas i minst lika hög grad. ESK anser att det skulle vara beklagligt att inte ta minoritetsspråken i beaktande. Detta skulle stå i strid med förslagets målsättning samt med målgrupperna enligt punkt 6.4 i finansieringsöversikten.

3.5. ESK föreslår att man inom ramen för språkåret även skall ta upp frågan om åtgärdernas hållbarhet. I detta hänseende kan kanske erfarenheter från andra år vara värdefulla. Genom en analys och utvärdering av de hittills genomförda ”åren” skulle man i stor utsträckning kunna undvika misstag och problem under året för språk 2001.

3.6. Som vid tidigare tillfällen (t.ex. Europaåret för hälsa och säkerhet på arbetsplatsen) begär ESK att omedelbart få delta i arbetet inom den rådgivande kommittén.

3.7. ESK framhåller att man aktivt vill samarbeta med kommissionen och medverka i ett passande initiativ under år 2001 som genomförs tillsammans med kommissionen och de andra institutionerna.

3.8. ESK är övertygad om att året för språk 2001 efter lämpliga förberedelser väsentligt kommer att bidra till en ökad språkförståelse genom ett välfungerande samarbete på alla plan. På så vis kommer den europeiska utvecklingen och medborgarssamhället att gynnas på ett avgörande sätt.

Bryssel den 8 december 1999.

Ekonomiska och sociala kommitténs

ordförande

Beatrice RANGONI MACHIAVELLI